

ELST, Frans van der, Vlaams-nationaal politicus en partijleider (Neder-over-Heembeek 13 maart 1920).

Studeerde rechten, politieke en sociale wetenschappen en wijsbegeerte te Leuven. Advocaat te Brussel; in 1944 trad hij onmiddellijk op in belangrijke politieke processen voor de militaire rechtbanken, o.m. als verdediger van H.J. Elias en G. Romsee. Hij droeg bij tot de na-oorlogse wederoprichting van het Algemeen Nederlands Verbond in Vlaanderen en was 1951-'58 secretaris van het Algemeen Vlaams Oudhoogstudentenverbond. Hij vervulde een belangrijke rol in het Vlaams comité voor federalisme, vooral tijdens de onderhandelingen met de Waalse federalisten en bij het opstellen van het ontwerp van federale grondwet, dat hij later (1962) bij de Kamer zou indienen. Eind 1954 behoorde hij tot de oprichters van de Volksunie. Bij de parlementsverkiezingen van 11 april 1954 waren door een tijdelijke coalitie van Vlaams-nationalisten, een middenstandsorganisatie (Frans Lambrechts en oud-senator Cleymans) en Boerenfront (L. van Kerckhoven) lijsten ingediend onder de benaming van Christelijke Vlaamse Volksunie. Die lijsten behaalden 113.632 stemmen en één gekozene te Antwerpen (H. Wagemans). Toen in december 1954 de Volksunie opgericht werd, was de bedoeling ondubbelzinnig tot een Vlaams-nationale partij te komen. Prof. Walter Couvreur werd voorzitter, maar nam reeds in november 1955 om niet-politieke redenen ontslag. De ondervoorzitter Frans van der Elst werd aangesteld tot waarne-

mend voorzitter. In april 1957 werd hij officieel algemeen partijvoorzitter. In 1958 werd hij VU-kamerlid voor Antwerpen. Hij zetelde tot 1961 als enig Vlaams-nationalistisch kamerlid er mocht van toen af de steun van een groeiende fractie genieten. In 1961, 1965 en 1968 werd hij telkens herkozen. Als partij- en fractievoorzitter was hij steeds de voornaamste VU-woordvoerder in alle belangrijke parlementaire debatten, meestal om het regeringsbeleid te hekelen en de federalistische opvattingen van de VU onder de aandacht te brengen. In de oligarchische leiding van de partij blijkt hij meer een primus inter pares te zijn dan een autoritair president. Ook heeft hij herhaaldelijk verklaard sterk gehecht te zijn aan de parlementaire democratie.

WERKEN: Publiceerde talrijke bijdragen over nationalisme en federalisme in diverse tijdschriften en verder ook een aantal brochures: *Vlaamse beweging en Vlaams nationalisme* (1950); *De politieke partijen en de Vlaamse beweging* (1957); *Kultuurautonomie voor Vlaanderen en Wallonië?* (1958); *Het standpunt van de Volksunie* (1961); *Federalisme: de oplossing* (1963).

LITERATUUR: *La Volksunie, Courrier hebdomadaire - C.R.I.S.P.*, nr. 336 (1966).

MANU RUYSS